

Фільми очима МОЛОДИХ

В обговоренні фільму "Вірідіана", поставленого 1961 року, беруть участь: студенти факультету гуманітарних та суспільних наук НаУКМА

Ольга Клименко, Вікторія Сотник, Ольга Захватова,

Ольга Кирилова,

Юлія Титарова, студентка департаменту економічних наук Оксана Попруга.

"ВІРІДІАНА" ЛУІСА БУНЮЕЛЯ. Актуальне прочитання

Оксана Попруга. Про нього казали, що він був найжорстокішим у світі режисером. Його фільми - антифільми, герої - антигерої; фантастичні, нерéalні образи, символи. Одна половина митця віддана сюрреалізму, його символам, інша - іспанській класичній традиції та народним мотивам. Звідси - таке дивне поєднання на екрані сну та реальності, художньої свободи та жорстокості.

Ольга Клименко. Фільми Бунюеля - це відображення реального життя, всього його багатоманіття і суперечностей між соціальними прошарками, бажаннями, сподіваннями та ілюзіями людей. Це діалектика сенсу й нісенітності, святості та гріха, ніжності та жорстокості, добра і зла, людяності та варварства. Треба зазначити ще одну особливість кінематографа Бунюеля - динаміку, поспішний рух, повну зневагу до статичності дії чи сюжету. Початком подорожі часто є церковний простір (можливо, це уособлення середовища, з якого вийшов і сам режисер) - монастир Вірідіани, горище Назаріна тощо.

Вікторія Сотник. Зображуючи найтемніші сторони життя, режисер прагне представити людину з її пристрастями, бажаннями і мріями, а людські долі у всьому драматизмі, показати їх так, щоб крізь усі падіння, страждання і смерть проглядала людяність. Фільм "Вірідіана" поєднав у собі найяскравіші моменти іспанської культури (Сервантес, плутівський роман, Гойя) і синтетично виразив смисл всієї культури Іспанії, акцентуючи увагу на невирішеності, діалектичності християнської релігії і символіки, на її становищі в сучасному світі. Це фільм про приреченість ідеалістичних намірів, про розбиті ілюзії.

Юлія Титарова. "Вірідіана" продовжує традицію "Дон Кіхота" Сервантеса. Та діалектика, що вела Дон Кіхота зі старого феодального світу до нового світу гуманізму, веде Вірідіану із нового світу до світу християнсь-

кої релігії з усією її символікою.

Ольга Захватова. У цьому фільмі режисер хоче підкреслити, що людина, яка відірвана від суспільного життя, не може адекватно реагувати на добро, нездатна на вдячність. Жебраки викликали у Вірідіани жалість, вона захотіла ввести їх у коло людських стосунків, зробити їх повноцінними. Вона забрала їх до маєтку і піклувалася про них. Але, зрештою, ті жебраки, вже наївши і відчувши себе господарями життя, нападають на Вірідіану, хочуть згвалтувати її. Тільки прихід знайомого врятував її. Тобто, не можна бути ідеалістом, інакше сам поплатишся за свої жертвовні вчинки.

Оксана Попруга. "Вірідіана", за словами режисера, задумувалась як комедійний фільм. Але в мене цей фільм викликав огиду. Вірідіана - слабка, відірвана від життя жінка, яка хоче реалізувати свої "мізерні" можливості, допомагаючи жебракам. Мені не хочеться багато говорити про те, що перетворення нижніх прошарків суспільства на інтелігентних, порядних, працьовитих людей - нереальне. Такі люди просто не звикли працювати і вважають, що всі матеріальні цінності (будинки Дона Хайме, скатертина з французьким мереживом) дістаються людині задарма, хоча насправді для того, щоб забезпечити себе, людині потрібно багато, раціонально та довго працювати (Дон Хорхе). Помилка Вірідіани полягала в тому, що вона бачила в цих жебраках "нешасних", "обділених долею", не задумуючись над тим, що лінь, розбещеність, пияцтво, жадібність, злість беруть гору в людській природі. Таке спасіння ні до чого не привело, окрім як до посилення існуючих конфліктів, перевероту існуючих цінностей. Кульмінації це безладдя досягло тоді, коли жебраки, фотографуючись, застигають за столом в позах, схожих на ті, що зображені на фресці "Тайна вечеря".

До речі, всі костюми були зняті з реальних жебраків, хворий на прока-

зу - справжній жебрак, а фільм знято не в павільйоні, а в реальній садибі неподалік від Мадрида.

Ольга Кирилова. Бунюель діалектично дивиться на істину: вона відкривається впродовж довгих важких пошуків, які охоплюють іноді все життя, а іноді на це й життя не вистачає. Герой Бунюеля - це завжди особистість, яка шукає свого шляху в житті, не вдовольняючись загальноприйнятими умовностями, які пропонує йому суспільство. Така його Вірідіана - дівчина, яка, набувши певного життєвого досвіду, шукає свій власний шлях, відмовляючись як від звичного світського способу життя, так і від усталеного монастирського устрою. В образі Вірідіани Бунюель розкриває ілюзорність людських пошуків. Слід зауважити: він не випадково завершує фільм начебто посеред дії, що ледь починає розвиватись. Бунюель хоче цим показати, що цей шлях безкінечний. Те, до чого приходить Вірідіана наприкінці фільму, - теж лише етап в її житті.

Ольга Клименко. Фільми Бунюеля торкаються тем, болочих для суспільства, речей, про які воно радше б мовчало. Але на те і є талант, який несе у собі певну свободу творчості і самовираження - незалежності щодо реальності. Залишається право вибору, вибору естетики, навіть якщо це естетика сну.

Ольга Кирилова. Вже було сказано, що кінематограф Бунюеля побудований на зіткненні протилежностей. Це тяжіння до полярності багато в чому можна пояснити іспанським менталітетом режисера. Разом з тим, його схильність до сарказму породжує іншу тенденцію, спрямовану на згладження суперечностей, а не їхнє вирішення. Тоді цілісне бачення світу розпадається на фрагменти, хоча й ця фрагментарність знову й знову стверджує його в найхимерніших формах. Це глибоко діалектичне бачення світу надає кінематографові Бунюеля надзвичайної життєвості, повноти, пристрасті і сили.